Nr. 93 Sibiiu, Sâmbătă 13/25 August 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se inapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Un echou nou.

„Românul" dela 11 August vorbind despre lucruri „mici" se tângue de nou asupra sumeţiei unguresci. Tânguirea, care este tot odată şi o dojană în favorul naţionalităţilor nemaghiare, poate şi o sondă despre posibilitatea sau imposibilitatea unei apropieri între România şi Austro-Ungaria, este de cuprinsul următor:

— Nu vedem, ne ḑiceau mai deună-ḑi, vitejii nostrii vecini Unguri, nu vedem micşorimea noastră şi mărimea imperiului şi regatului Austro-Ungar.

Le-am respuns, că cu totul nedreaptă este această acusare.

Şi nu prin cuvinte numai ci prin amintirea tuturor faptelor le-am dovedit, că se înşeală sau că voesc să se înşale în acusarea ce ne fac.

Le-am respuns, că noi fiind un stat numai de cinci milioane scim bine, că mici sûntem în faţa unui imperiu, care are peste două-ḑeci de milioane de supuşi, deşi de feliurite naţionalităţi.

Pentru ca se fim bine înţeleşi am adaus:

Într'o ḑi, un cetăţean român, rădică un păhar în aducerea aminte a vechei epoce alui Stefan cel mare al Moldovei; şi guvernul regatului Ungur, asociat al imperiului Austriei, asurḑeste toată Europa prin protestările sale. Înţeleptul ḑiar frances „le Temps" ḑicea la 6 August:

„Principele Montenegrului, capul unui Stat minuscul, nu poate face un pas, un gest, care să nu fie îndată înregistrat şi comentat la Pesta şi la Viena.

„Se logodesce Caraghiorghevici; se pune în mişcare toată presa cis-şi translaitană."

Ei bine! pentru ce oare nisce fapte atât de neînsemnate pun în supărare şi în mişcare un regat ce spune mereu, că este puternic şi care este şi mai puternic prin încorporarea sea cu marele imperiu al Austriei?

Aceasta fiind starea lucrurilor şi vorbind astăḑi despre lucrurile cele mici ne punem întrebarea:

Cum se face că vecinii nostri ungurii — cari ne spun, că ei sûnt un regat de 15 milioane, şi cari, prin asociaţiunea lor cu Austria sûnt totdeodată, şi un mare imperiu — se supără, ca să nu ḑicem că să speria de cele mai neinsemnate fapte ce să întêmplă în giurul lor?

Spre esemplu.

La 1867, la încoronarea Regelui Ungariei, vecinii nostrii au pus între drapelurile ţărilor, cari aparţin Ungariei, şi drapelul României.

Guvernul micului stat român n'a scos nici o strigare de mânie sau de spaimă, n'a făcut nici cea mai mică protestare contra celor din regatul Sântului Stefan.

Statul nostru este slab, căci numără numai cinci milioane de suflete; dar are şi el tăria lui relativă pentru că se compune numai de români.

Suntem un Stat mic dar avem o tărie relativă în faptul, că toţi vecinii nostri sciu că nu visăm cuceriri şi în acela că le-am dovedit tot-d'auna că propăşire dorim.

Mărginindu-ne în cercul nostru cel mic şi neâvend alt ideal de cât triumful dreptăţei avurăm fericirea de a nu pismui pe nimene, şi de a nu ne speria nici o dată de puterea materială, care de secoli ne-a ameninţat, ne-a lovit dar nici o dată nu ne-a putut distruge.

Fiind că, după noi, mare rău îşi fac cei care nu vor se studieze faptele cele mici din cari adese decurg mari lucruri şi mari învăţăminte.

Şi fiind că bunii nostri vecini Unguri necurmat sfaturi ne dau, la rîndul nostru, ca semn de recunoscintă, îi rugăm, să caute ce învăţământ decurge din acest fapt cu totul mic în aparenţă.

Micul stat român nu se sparie până a'şi perde capul nici de înjuriile nici de ameninţările bunilor săi vecini; de ce dar puternicul Regat ungur procede în mod contrariu?

Fiind că nu voesce a îndestula micele dar dreptele cereri ale naţionalităţilor din Regatul Sântului Stefan.

Revista politică.

Sibiiu, în 10 August.

Însemnătatea turburărilor din Agram cresce din ḑi în ḑi. Conferenţele ministeriale de sub presidiul împăratului şi regelui, ţinute la Viena dela 21 August n. până în 23 August n., ne spun ḑiarele bine informate din Viena, că n'au fost conferenţe comune, privitoare la afaceri, ce au să se discute în delegaţiuni ci discusiunea dintr'ênsele s'a învârtit pe lângă tumulturile sau escesele din Croaţia. „N. fr. P." susţine că conferenţele acesteas'au terminat. Resultatul conferenţelor este necunoscut. Tăcere adâncă se observă în sferele respective. „Agrammer Ztg." dela 22 August n. anunţă, că banul contele Peiacevici a clarificat pe dl Tisza despre necesitatea de a nu mai provoca întăritări nouă prin măsuri neprecugetate. În privinţa insignielor a transpirat în public, că s'ar fi hotărît a se susţinea *status quo ante*, pentru a nu lovì în susceptibilitatea croaţilor. Diferenţa de păreri între banul Croaţiei şi ministrii unguresci, să ḑice că o au complanat împăratul.

Ḑiarele unguresci încă constată diferenţa de opiniuni între banul Croaţiei şi ministrii unguresci. Ḑic însă că de complanare încă nu poate fi vorba. Ḑiarele unguresci se poartă cu mare încredere în victoria lor faţă cu Croaţii. „P. Ll." este de părere, că diferenţele ar dispărea, dacă ministerul ungurescc ar căuta şi ar face oare-care schimbări în personalul guvernului Croaţiei. „Nemzet" vorbind despre paralelismul dintre interesele nemţesci şi maghiare, este cu totul în contra amestecului reciproc în afacerile interne ale jumetăţilor monarchiei. Cu alte cuvinte vrea ca să se susţină dualismul intact. Cu ocasiunea aceasta oficiosul maghiar impută presei din Viena şi din Praga, ḑicând, că acestea încuragiază escesele croaţilor. „N. fr. Presse" reflectează la imputările acestea, ḑicând, că se va vedea unde este vina şi cine merită imputarea. Una însă este sigur, continuă „N. fr. Presse", că încrederea croaţilor în sine încă a crescut foarte tare şi dacă conflictul cu insigniile se va şi complana, cestiunea, care l'a provocat încă este departe de a fi deslegată. În Ungaria vor avea oamenii încă ocasiune a se convinge despre aceasta.

Tot „N. fr. Presse" publică o telegramă, datată din Budapesta în 23 August n. În acea telegramă se ḑice, că acolo neliniscea este mare, din causa că nu se scie resultatul desbaterilor asupra cestiunei croate. Din telegrame să vede mai departe, că diferenţa de păreri dintre ministrul Tisza şi dintre ministrul croat Bedekovici a căpătat din partea ministrului Tisza espresiune într'un mod foarte brusc, pecând ministrul croat a fost mai reservat. „Pesti Naplo" ḑice, că insigniile se vor pune la locul lor aşa cum au fost.

Mai sûnt o mulţime de versiuni asupra afacerei croate. Aşa între alte cetim în „Deutsche Ztg", că cestiunea croată domnează în momentul de faţă întreaga situaţiune internă. În acelaşi ḑiar aflăm reflesiunea dată din partea oficioaselor pentru mulcomirea publicului cu deosebire a publicului maghiar. Erau adecă neliniştite mai multe ḑiare, pentru că la desbaterile asupra defirenţelor între Croaţia şi Ungaria s'au chiemat şi ministrii comuni ai monarchiei. După sus citatul ḑiar turburările din Croaţia au descoperit necesitatea a se concentra în Croaţia o putere mai mare înarmată. Fiind dar vorba despre miliţie, se înţelege de sine, că presenţa ministrului de resboiu era indispensabilă. O dislocaţiune mai mare de trupe însă pretinde bani, şi aşa este de lipsă şi resortul ministrului de finanţe. In fine grămădirea de puteri mari militare între Drava şi Sava ar putea da prilegiu la

---

FOIŢA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franţozesce de E. B.)

(Urmare).

IX.

Cristian îl lăsă să se îndrepte către intrarea cea mare a castelului, şi căută uşa cea mică, aceea, care în toate castelele domnesci, dă în curte şi în locuinţele servitorilor. După ce se mascase, el chiemă pe un servitor, care-i ajută, să descarce; apoi se îngrigì de instalarea măgarului, şi urcă o scară secretă ce conducea la dl Iohan, stolnicul castelului nou. Acesta nu asceptă până ce-'şi spuse numele.

— A! A! omul cu masca neagră! esclamă el cu aer părintesc şi protector. Dta esci vestitul Cristian Waldo! Vino, vino, îndată te instalez, dragă; îţi poţi face pregătirile în linisce. Mai ai o oară înaintea Dtale.

Lui Cristian i se ajută a'şi duce bagagiul în odaia destinată a-i servì drept foyer şi a cărei cheie i se dădu la cererea sa. Acolo el se încuià singur, îşi depuse masca, pentru a fi mai comod şi începu a'şi monta teatrul său, nu fără a'şi freca umerii: Dl Stangstadius nu era greu, dar trupul său deform era aşa de ciudat colţuros, încât lui Cristian îi părea, că a dus lemne noduroase.

Localul, unde se afla, era un salon mic din care da o uşe într'un coridor, care corespundea cu scara secretă. Uşa cealaltă să deschidea în capetul unei galerii mari şi bogate, numită a Vênătoarelor, unde jucase Cristian în sara premergătoare cu Margareta.

În faţa acestei uşi trebuia pus teatrul, pentru ca să-l vaḑă privitorii, cari aveau locurile lor în galerie. Cristian, după ce mesurase lărgimea acestei uşi în două canate, văḑu, că teatrul, deplin montat are loc într'însa, şi că n'are alt ceva de făcut decât a-l pune acolo ca se fie cu totul despărţit de public şi ca acasă în salonul cel mic. Era o combinaţie escelentă spre a asigura libertatea mişcărilor sale şi incognito dlui Goefle precum şi al său propriu.

După numărul fotelelor şi al scaunelor, puse în faţa teatrului, Cristian socotì, fără a numera, că publicul s'ar compune din vre o sută de doamne, comod aşeḑate şi din vre o sută de cavaleri, mai mult sau mai puţin stând în picioare în dosul acestora. Galeria, adâncă şi îndestul de largă, era local mai favorabil decât acele în care jucase Cristian mai înainte. Bolta, zugrăvită al fresco, avea o acustică minunată. Policandrele, deja aprinse, revărsau o lumină viă, încât nu era de lipsă a ilumina culisele teatrului portativ pentru a da diferitelor planuri a micei scene, adâncimea fictivă necesară.

Cristian îşi rânduì lucrurile cu mare îngrijire. El iubea micul său teatru ca un artist minuţios şi îl stabilì în condiţiuni ingenioase, cari făceau dintr'ênsul un teatru serios în miniatură. El ar fi reuşit în pictura interiorului şi a peisagiului, dacă iubirea sciinţelor nu l'ar fi silit a se ocupa de arte numai din pură plăcere: însă, fiind foarte talentat el scia da şi lucrărilor sale mărunte, un aspect graţios şi le înzestra cu propria sa originalitate. Mica sa scenă era dară încântătoare şi producea tot de una un efect plăcut ochilor. El punea întrênsa oare care cocheterie, cu deosebi când avea de a face cu un public inteligent şi uneori când i se părea că-i trebue mult timp pentru lucrări merunte, el se mângăia cu amintirea acsiomei de predilecţie a lui Goffredi: „trebue să faci cât se poate de bine, tot ce întreprinḑi, fire-ar şi numai, că tai scobitoare de dinţi.

Cristian era dară adâncit în pregătirile sale. După-ce privise cu precauţie galeria deşartă, el aşeḑă prealabil cadrul său în uşe, împreună cu decoraţiunea şi cu iluminarea, şi transportânduse în localul

www.digibuc.ro

esplicări false în streinătate, deci era de lipsă ca să fie și minitsrul de esterne de față la conferență.

Și streinătatea a început a lua notiță despre cele ce s'au petrecut în Croația; „Național“ din Paris prorocesce, că turburările din Agram sûnt numai un preludiu al agitațiunilor serioase ale sudslavilor contra dualismului. Mai departe spune foaea francesă, că politica ungurească n'are resultate.

„Nordd. Allgem. Ztg.“ a făcut lumei o suprindere, publicând, abia 8 ḑile mai târḑiu dela declararea altui organ al guvernului german („Provincial Correspondenz“) că pacea va fi durabilă, fiind spriginită de toate puterile — un articol, prin care amenință Franciei cu resboiu. Presa întreagă din Europa se întreabă cu mirare, ce poate fi causă, ca dela Berlin să se emită un astfel de fulger, prin care dintr'o dată și pe neașteptate Francia să fie declarată de conturbătoarea păcii. Unele caută motivul la pasul neașteptat în prea multa răsfățare a țărilor Alsația și Lotaringia, altele în încercarea Franciei de a eși din isolarea politică în care se află astăḑi. Se înțelege că articolul a făcut sensațiunea cea mai mare în Francia și în special în Paris. Se asigură, că numărul din „N. Allgem. Ztg“ cu articolul din cestiune a sosit la Paris mai târḑiu decum sosesc ḑiarele de obiceiu și de aceea ḑiarele franceze au întârḑiat cu reflectarea lor. Agenția Havas a făcut următoarea glossă la espectorațiunea ḑiarului cancelariului: „Publicăm articolul, deși nu găsim nici un punct de mânecare pentru învinuirile ce se cuprind întrînsul“. „La France“ opinează, că după ce un timp îndelungat Rusia a fost din partea Berlinului înfățișată ca turburătoare a păcii, acum se obtrude rolul acesta Franciei. Principele Bismarck vrea se făurească o coalițiune contra celor două popoare independente ale continentului. Nu se cuvine francezilor să respundă la amenințări, care ar putea numai să le răpească liniscea și sângele rece. Cu toate acestea țeara va face bine, dacă va îndatora pe guvern a fi îndoit de precaut în conducerea politicei sale.

Dela Petersburg vin sciri despre grăbirea înarmărilor. Scirea cea mai nouă în privința aceasta este de însemnătate. Al doile rând de șini, care era să se așeḑe pe liniile ferate rusesci despre fruntariile prusiane, precum și înmulțirea materialului de manipulațiune pe liniile Petersburg-Varșovia, din ordinul ministrului de comunicațiune, au a se pune în lucrare acum îndată. De asemenea cu activitate febrilă se lucră la celelalte linii strategice rusesci și la fortificațiuni în despărțământul Vistulei.

Dela Varșovia se scrie, că guvernatorul general Gurko a plecat în săptămâna trecută în călătorie de inspecțiune, în prima linie a tuturor fortărețelor și institutelor militare din Polonia. Ordinațiunea conform cărei funcționarii dela drumurile de fer, cari aparțin altor state, aveau a fi demisionați la începutul anului 1884., se va pune în lucrare cu începutul lui Noembre.

Tratatul dunărean, care era să se ratifice Marți, a rămas neratificat de Turcia și de Rusia. Aflând când se va ratifica și de acestea, nu vom întârḑia a spune.

Regele României avea, după scirile ḑiarelor vieneze, să plece astăḑi la 8 oare dimineața din Dresda la Viena. După „Prager Tagblatt“, regele, în trecerea sa prin Praga, va fi întimpinat la sosire cu toate onorurile militare. Comandantul militar al țării se va afla la gară pentru al saluta.

Ministrul president din Romauia Brătianu, „Nord S. Allgem. Ztg“ susține, că ar fi fost cu regele Carol la Potsdam și acolo ar fi luat parte la cina ce a avut loc în cuartirul regelui, la care au participat: Imperatul Germaniei, principele de coroană, principele Vilhelm, fratele regelui, principele Friedrich și fiul cel mai mare al principelui ereditar de Hohenzolen, principele Vilhem, care este second-locotenent în I. regiment de gardă, legatul României Liteanu și serviciul de onoare. Care dintre versiuni este cea adevărată se va descoperì mai târḑiu.

„Papismul“,

și starea actuală a bisericei ortodocse în regatul României.

Acesta e titlul unei broșuri ce în aceste ḑile ne-a venit a mână. Ea e scrisă de eruditul condeiu al cunoscutului Episcop din România Melchisedec, carele o a cetit în sensiunea sf. Sinod din acest an. Materîalul tractat de autor este cuprins în 109 pagine octav mare, și împărțit în doue părți. Partea I. pg. 1—73 cuprinde espunerea istorică a încercărilor papismului de așì instituì episcopi în România, începênd din cele mai vechi timpuri, până în ḑilele noastre. În partea a II pg. 73—109: starea actuală a bisericei ortodocse din România și pericolul ce o amenință din partea papismului.

Nu putem decât se felicităm pe distinsul prelat pentru marele serviţiu ce'l face bisericei sale prin această scriere. Glasul lui puternic trebue se deștepte din adormire pe fiii adeverați ai României spre a pune stavilă inundărei vrășmașilor. Căci furtuna ce se pregătesce a se descârca asupra României și pe care P. S. Episcop Melchisedek o descrie cu vii colori, numai poate lăsa în nepăsare pe nici un Român, care iși iubesce neamul seu. De nimic alta nu se tractează decât de perirea sigură a României.*) Cel ce cunoasce trecutul papismului nu poate sta un moment la indoială, sciind, că în România în aceste ḑile papismul a ajuns să se pună alăturea cu biserica ortodocsă, ba chiar indirect să-i denege indreptățirea, arogânduși drepturi pe cari nu le-a avut nici odată. Cel ce însă nu cunoașce tendențele papismului și mai stă la îndoială despre pericolul ce amenință România: ceteasca în Sim. Popescu desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinătății“, Sibiiu 1883 special pag. 116—147! Cetească și se cutremure. Căci de sigur va afla, că aceea ce amenință acum pe Români a amenințat odinioară pe imperiul grecesc, a amenințat pe regatul Poloniei.

Imperiul grecesc ca și regatul polon n'a avut un Melchisedek, care să deștepte pe fiii săi, să-i facă atenți la primejdia ce i așteaptă, sau și de au avut n'a fost ascultat. Urmarea a fost, că Imperiul grecesc a fost subjugat mai întâiu de ostașii mascați ai Papei, apoi în urma intrigilor Papismului de Turci. Polonia are să-și mulțumească perirea sa singur și esclusiv papismului. Aceasta și alte esemple ne lămuresce cu groază cartea citată a domnului S. Popescu Junele regat al României nu este așa de puternic cum era odinioară imperiul grecesc și ca regatul polon. Și dacă aceste două puternice state s'au sters de pe fața pământului prin fatalul și infernalul amestec al papismului în afacerile lor interne religioase cu cât mai ușor va cădè mica România, spre care mulți privesc cu aviditate și așteaptă cu sete pretecste de a se îngera ca apărători și protectori ai unei sau altei partide, sau ca sugrumătorii neînțelegerilor și certelor, pe cari tot ei le provoacă prin agenții lor iesuiți.

Regretăm, că spațiul nu ne permite să reproducem întreagă scrierea P. Episcop Melchisedek. Cuprinḑênd partea primă a acestei scrieri un interesant ciclu de documente, în cari se arată, că până în timpul nostru toate încercările de a se stabilì în România 2 episcopii pentru vr'o 40,000 de papisti au fost respinse cu bărbăție de Domni și adunările obștesci cu metropolții în frunte. această parte, fiind mai mult material pentru istorici, nu o vom reproduce. Pentru cuprinsul său instructiv vom reproduce însă partea a doua a citatei scrieri, parte, care trebue să intereseze de aproape și pe cetitorii nostri.

Dar reproducênd din scrierea citată, dacă glasul nostru n'ar fi așa de slab am striga fraților de preste munți, ca să ne audă toată suflarea românească: „Cercetați istoria și vedeți, că complimentele cele multe, ce au făcut grecii la adresa Papilor, au adus perirea grecilor! Nu tămâiați pe vrășmașul vostru de moarte! Stați la pândă, căci armatele papiste în reverenḑi, s'au în frac, cu chipul blândețelor, și al liberalismului modern sûnt mai periculoase pentru voi decât armatele turcilor și tatarilor. Pentru armatele fățișe aveți curcani și roșiori, pentru iesuiți n'aveți nimic cu ce se stați în protivă, dacă le-ați permis odată să vă încalce. Aveți un dușman mai mult decât ține P. Melchisedek. Este cel mai pericuios, căci este și din neamul nostru..... ..... urmăriți desvoltarea încurcăturilor în Polonia dela 1440 până la împărțirea ei, și veți afla soartea ce ve așteaptă, dacă nu veți întimpina reul după modelul părinților și protopărinților vostri.

După aceste se revenim la a reproduce din cartea P. S. Melchisedec.

P. Melchisedec încheie partea primă cu următoarele:

Resultatul opositiunii Moldovenilor la înființarea episcopatului latinesc a fost, că Papa a părăsit pe un timp ideea de a dobândì episcopate legale, recunoscute în țeară, și cu titluri din țară ci s'a mărginit a avea, ca și în trecut nu numai episcopi visitat ori, carii în formă se priveau ca trecători, timpurari.

Politica de resistență a Moldovenilor la înființarea episcopului latinesc, a fost aceeași și în țeara suroră; căci și acolo nu s'a permis înființarea de episcopat stabil pentru confesiunea romano-catolică ci numai un episcop visitator, cu titlul de Nicopole, pe carele la păstrat până acum, deși avea locuința sa în Bucuresci.

Cu toate acestea Roma a persistat în ținta sa și profitând de nouăle idei de toleranță ale Românilor a continuat a trimite și ținea în România episcopi permanenți în calitate de „vicari apostolici“. Așa în Iași pela 1840 era vicariu apostolic Antoni de Stefano, carele a scris și publicat românesce un catechis catolic și o carte de predice. În anul 1868 era Vicariu apostolic Anton Ioseph Pluym în Bucuresci și avea sub administrația sa numai 8 biserici și 4 capele catholice în toată Muntenia. In Iași era Iosef Sendari episcop de Marcopolia avênd sub administrația sa 89 de biserici și 12 capele catolice în toată Moldova și 26 de preoți catolici (Alman. cult. pe 1868). Lumea noastră treptat s'a deprins cu dênșii, și nime nu le-a mai pus vre-o pedică în esercițiul funcțiunei lor. Și-au făcut locuințe stabile în Bucuresci și în Iași, s'au făcut scoli seminarii, pensionate, nu numai tolerate, ba încă subvenționate de guvernele țărei. Scoalele acestea de băeți și de fete sûnt astăḑi frecuentate nu numai de copii catolicilor ci și de ai Românilor ortodocși, mai ales pensionatele de fete dirigiate de călugărițe catolice, iesuite, trimise în România pentru educație și propagandă catolică.

Se întreabă acum; pentru ce Românii până în timpurile noastre n'au suferit a se așeḑa în țările lor episcopi latini stabili, recunoscuți legalmente, când ei altmintrea au fost destul de toleranți către confesiunile creștine și chiar către religiunile necreștine, afară de cea mahomedană, carea n'a fost îngăduită a avea în țerile române nici măcar giamii? Causa nu este este alta, decât instinctul și năzuința conservărei lor naționale; căci ei nu puteau înțelege esistența lor națională isolată de religiunea lor, atăca națiunea lor și devenea inimicul lor neîmpăcat. Așa sciind ei că Turcii au credință, că unde este întemeiată credința lor cu hogii și cu giamiele lor, aceea țeară aparține lui Mohamed și Mohamet o a dat Sultanului. De aceea Românii, când au închieiat alianțele lor politice cu sultanii, între alte stipulațiuni privitoare la drepturile lor naționale, au pus și aceea, că în țările lor să nu se introducă religiunea ma-

*) Ni se pare cam esagerată ponderanța ce se atribue archieppatului lui Paoli și lipsei de tact a metropolitului român din Bucuresci. Red.

---

destinat publicului, el se așeḑă la locul cel mai bun ca se judece efectul perspectivei sale și se conformeze intrarea și mișcările personagelor sale.

Așa se odihni două sau trei minute, odihnă care-i era altcum de lipsă. Deși dedat la asperitățile tuturor climatelor, el se ostenea iute lucrând în atmosfera înăduşitoare a odăilor Nordului. În noaptea trecută abia durmise vr'o câteva oare într'un fotel, și, fi va din emoțiunile zilei, sau din fuga, ce tocmai o făcuse pe ghiață cu un profesor de geologie în spate, destul că el fu surprins de una din ameţelile acele de somn momentan, cari îți fac să treacă realitatea în vis, fără transiție simțită, lui i se părea, că se află într'o grădină într'o ḑi caldă de vară, și că unde scârșnind nămipul sub un picior furtiv, cineva se apropia de el cu precauție, și de acest cineva pe care nu-l vedea avea siguritatea intuitivă că era Margareta. Deșteptându-se în linisce, el simțea ca și când o suflare i-ar atinge părul: îndată revenit în firi, se sculà repede, se pipăì cu mâna în față și observà că i-a căḑut masca jos. Precând se plecà a o ridica fără a se întoarce către pesoana care-l deșteptase el tresărì în adevăr, auḑind un glas bărbătesc bine cunoscut, ḑicêndu-i:

— N'ai la ce-ți ascunde fața, Cristiane Waldo; eu te am recunoscut, tu ești Cristian Gofredi!

Cristian, uimit, se intoarse și văḑu stând în picioare în dosul său o persoană bine imbrăcată, curată și cu fața tocmai rasă, care nu era altcineva decât Guido Massarelli.

— Cum! Dta ești! esclamă Cristian. Ce faci Dta aici, precând ți-ar fi locul la capătul unei funii în fundul unei păduri?

— Eu mă țin de casă, respunse Guido cu un suris liniștit și despreţuitor.

— Dta te ții de casa baronului? A! da; de asta nu mă mir. . . După ce ai fost lotru și hoț de drumuri, nu ți a rămas altceva, decât a te face lacheu!

— Eu nu sunt lacheu, replică Massarelli cu aceași linisce; eu sûnt prietin de casă, prietin foarte bun, Cristiane! și tu ai face bine să cauți a fi prietin cu mine; aceasta ar fi acum pentru tine fericirea cea mai mare.

— Jupâne Guido, ḑise Cristian, luând teatrul său, pentru al replasa în salonul de așteptare, n'avem nevoe a ne esplica aici; dară, fiindcă Dta șeḑi aici, sûnt mulțămit a sci unde te găsesc.

— Este aceasta o amenințare, Cristiane?

— Ba nu. Este o promisiune. Eu sûnt debitorul Dtale, amice Dta o scii, și după-ce voiu fi plătit datoria mea aici, care este a da o representație de marionete într'o oară, am apoi nițică treabă cu dta, adecă ați plătì cu o bătaie bună, precum nu ai căpătat-o de când ești. (Va urma.)

www.digibuc.ro

homedană, nici templuri mahomedane sĕ se zidească vre-o-dată. Biserîca catolică, cu tendentele ei absolutiste şi de cucerire a toată lumea, s'a pus în serviciul cuceritorilor politici apuseni: Ungurilor, Polonilor, Austriacilor, cari deapururea au avut ochii lor asupra ţĕrilor noastre şi n'au perdut nici o ocasiune spre a se face stăpâni pe ele. Afară de aceasta ei vedeau ce seîntêmplă împregiurul lor cu popoarele ortodoxe, Români şi Slavi, cari trăiau în ţĕrile catolice, Ungaria şi Polonia unde episcopii şi călugării latinesci au inventat toate cruţimile nedreptăţile şi asupririle pentru esterminarea lor politică, naţională şi religioasă. Asupriţii aceştia parte emigrau în ţĕrile române, parte cereau ajutoriuri politice morale şi materiale dela Domnii şi Meiropoliţii nostri. Toate acestea au făcut pre strămoşii nostri a fi prevĕţĕtori şi a se ferì de curse, pe care străinii sub feliurite pretecste, voiau ale întinde în calea lor politică şi naţională. Admitênd esistenţa confesiunei latinesti în ţerile lor, pentruca creştinii de acest rit sĕ poată în libertate a-şi esercita cultul lor n'au admis nici decum stabilirea de episcopate latine în ţĕrile române; pentrucă episcopii acestia nu vin numai din motive religioase, ci aduc cu sine influenţe politice periculoase, la început oculte, apoi, după ce se întăresc — făţişe; propagandă religioasă strĕină, protecţiuni şi amestecuri politice streine, care cu timpul perd o ţară şi pe popor îl dau în sclavia altora. De aceea nu putem sĕ nu admirăm bunul simţ şi înţelepciunea bĕtrânilor români, cari prin devotamentul lor religios către biserica ortodoxă a ţĕrilor, şi prin puternica ei apărare au salvat ţara şi naţiunea până în ţilele noastre.

Sĕ ne întrebăm acum: oare în aceasta privinţă au făcut totul strămoşii nostri, generaţiunile române precedente? Oare noi actualii trebue numai sĕ culegem roadele ostenelelor lor? Sĕ repaosăm la umbra laurilor plântaţi de dênşii? Nu avem noi oare aceeaşi duşmani contra cărora au luptat ei? Nu avem noi oare trebuinţă a continua aceeaşi politică naţională, a susţinea aceeaşi biserică, carea ne a întovĕrăşit atâtea secole şi prin o mulţime de pericole? Nu avem trebuinţa a fi şi de acum înainte naţiune ortodoxă, şi încă liberă şi independentă, precum ne place a ne numì? Sĕ nu ne amăgim. Avem aceeaşi duşmani, aceleaşi pericole pentru esistenţa noastră ca popor independent, şi încă şi mai mari şi mai mulţi decât în trecut: avem şi duşmani sociali înlăuntru, pre cari strămoşii nostri nu iau avut, socialismul cu sintome de nihilism şi materialismul — boala secolului al 19 lea. Lupta dar trebue sĕ continue şi încă cu mai mare putere, şi luptători trĕbuesc mulţi. Armele noastre de apărare nu pot fi scoase de aiurea, decât din simţul nostru naţional — *românismul*, şi din devotamentul nostru religios — *biserica ortodoxă română*. Amêndouĕ aceste terenuri trebuesc cultivate şi săpate cât mai adânc prin o cultură intelectuală sĕnĕtoasă şi priu o direcţiune morală creştină.

Ce s'au făcut la noi în ţeară până acum în aceste douĕ privinţi pentru cultura simţului românesc şi a celui religios? Esperienţa ne spune, că nu s'a făcut cât trebue şi nu precum trebue.

(Va urma.)

Varietăţi.

* (Încuviinţare.) După o telegramă specială din Cernăuţi la „Deutsche Ztg", împĕratul a încuviinţat clădirea unei casarme de cavalerie în Zucike cu 400.000 fl. din mijloacele fondului religionariu al greco-ortodocşilor.

* (Serbările din Braşov.) Pentru a se uşura cât se poate mai mult participarea Românilor de aici la adunarea generală a Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român, ne unim şi noi cu rugăciunea ce o adresează confraţii dela „l' Indépendance roumaine" direcţiei regale a căilor ferate.

Pentru această împregiurare am ruga sĕ se facă nu trenuri de plăcere — căci ar fi nefolositor — dar bilete de dus şi întors cu preţ redus; sĕ se plătească adecă preţul pentru dus şi biletul luat sĕ fie valabil şi pentru intors. Sĕ nu se libereze bilete decât în cele dintâiu trei ţile, adecă, Duminecă, Luni şi Marţi 14, 15 şi 16 August. Întoarcerea sĕ se poată face până Dumineca viitoare 21 August.

Sûntem convinşi, că onor. direcţie a căilor ferate nu va refusa cererea noastră, care de sigur va fi a întregei prese. „Naţiunea".

* (Societatea pentru înfiinţarea unei scoale române de fete în Oradea-mare) va ţinè adunarea sa generală în anul acesta, conform conclusului din ultima adunare generală ţinută anul trecut în Oradea-mare în opidul *Beiuşiu* la 16 Septemvre st. n. după următoarea programă:

1. Preşedintele va deschide adunarea generală la oarele 11 înainte de m.

2. Se vor alege doi notari ad hoc.

3. Unul dintre secretarii comitetului va cetì raportul acestuia despre activitatea sa dela ultima adunare generală, precum şi în general despre progresul Societăţii făcut dela înfiinţarea sa, şi se va lua conclusiune.

4. Casariul Societăţii va cetì raportul sĕu despre starea fondului.

5. Se va alege o comisiune de trei membri pentru esamenarea raportului casariului.

6. Se va alege o comisiune de 3 membri la care se vor înscrie membrii noi ai Societăţii şi care va încasa tacsele dela membrii vechi şi noi.

7. Se vor ţinè discursuri corespunţĕtoare scopului Societăţii, şi arĕtate întâiu comitetului; ear în lipsa acestora adunarea se va suspende până când vor lucra comisiunile; terminând acele, adunarea se va redeschide şi

8. Comisiunea pentru inscriere de membri şi primire de tacse va raporta despre resultatul misiunii sale.

9. Comisiunea aleasă pentru esaminarea raportului casariului va cetì raportul sĕu.

10. Se va alege comitetul Societăţii pe următorii trei ani.

11. Se va decide locul şi têmpul adunărei generali viitore.

12. Se va alege o comisiune de 3 membri pentru verificarea procesului verbale.

13. Presidentul va inchide adunarea.

Din şedinţa comitetului societăţii, ţinută în Oradea-Mare, la 16 August st. n. 1883.

Silviu Rezei. secretariu. *Jeroteu Belesiu.*, vice-president.

* (Foc.) Dela Rapoltul mare primim sub datul de 21 August o încunosciinţare, din care estragem: În 29 Iulie st. n. a. c. un incendiu infioră tor prefăcu în cenuşe 73 case în comuna Rapoltul mare, cottul Uniadoarei între cari arse şi scoala noastră confesională gr. or. şi în ea toată averea mea câştigată cu multă sudoare în timp de 35 de ani ca învĕţătoriu, familia mea abia şi-a scăpat viaţa. Din avere n'au putut scăpa nimic din calea focului, căci eu în timpul acela nefericit eram în Arad la cursul supletor de limba maghiară. În 1 August primind trista încunosciinţare de a casă, cu concediul dela superiorii institutului de limba maghiară din Arad, am întrerupt cursul, şi în 3 August eram gata a pleca către casă. Mai mult mort decât viu, vream a pleca către casă dar n'aveam bani de drum respective de calea ferată, căci pedestru era prea departe, cale de 4 ţile şi om greoiu trecut preste 50 ani. 'Mi dă Dţeu în cale pe îngerul sĕu povăţuitoriu şi mĕ îndreaptă la Ilustritatea Sa prea sânţitul D. Ioan Meţian Episcopul Aradului, unde numai de cât după însinuare, fusei primit şi ajutorat cu 5 fl. v. a. Cu acest ajutoriu fui în stare a pleca către casă şi a ajunge în mijlocul desperatei mele familii.

În urma plecărei mele către casă, amicul şi colega meu D. Nicolau Bârsan spre ajutorul meu şi a nefericitei mele familii, au deschis o colectă între învеţătorii dela cursul supletoricu pentru limba maghiară, şi cu ajutorul Prea o. D. Mihaiu Sturza preot în Sepreuş, ca profesor de limba maghiară la acel curs, dat prin o cuvêntare potrivită către învеţători, au resultat un ajutoriu de 17 fl. 70 cr. v. a.

Pentru care ajutoriu mĕ simţ îndatorat din inimă a mulţămì onor. DD. ajutători.

Georgiu Forraş, învĕţătoriu.

* (Foc şi ear foc). Dela Mediaş primim sub 23 August următoarele: Alaltăeri către 7 oare seara, când ne pregăteam de a merge la teatru, auţim semnele de alarmă a pompierilor, signalul clopotului şi strigătele oamenilor că „arde." Şi ardea cu vehemenţă în o stradă de către rĕsărit la un măcelar. Abia putură pompierii localisa focul şi ca un nor gigantic se ridică un fum în altă stradă cu totul opusă şi se vede un foc îngrozitor de tot: ardea la un măcelar. Aici a fost focul foarte teribil, nu a ars numai vr'o câte-va supraedificate economice, ci chiar din case cele mai de lipsă vestminte. Cu ajutoriul unor husari şi a unui despărţemênt a pompierilor din comuna vecinată Proştea mare şi cu cel a mai multor locuitori din Mediaş — de astă dată şi români — a succes pompierilor din Mediaş — căror li se cuvine toată lauda, a localisa şi aici focul, lucru obositor însĕ a fost dela 7½ oare seara până cel puţin la 3 oare după meţul nopţii. — Se prea înţelege, că partea cea mai mare a locuitorilor orăşeni a priveghiat noaptea trecută.

Cum s'a putut iutêmpla focul la doi macelari în două strade opuse şi în una şi acea oară unul după altul? era întrebarea ţilei de aţi şi când se simţia oamenii mai linisciţi în câtva, numai eată că arde într'o stradă de către apus meaţă-noapte la un măcelar. — Ce poate sĕ fie aceasta? Se întrebă unul pre altul şi fug pompierii, mai mulţi husari şi locuitori din Mediaş la locul unde ardea. Şi aici numai cu stăruinţa pompierilor fu localisat focul. — Dar ce se veţi? — O escortă de husari cu locotenentele în frunte, gendarmi, judelele de instrucţiune, pompieri, şi apoi sute de oamenii escortează între strigăte pre un individ cunoscut adecă pre Ignatz Kovats, fost medic de vite al comitatului Tĕrnavii mari. — Se prea înţelege, că mulţimea de oamenii — mai cu samă plebea poporului, — nu s'a mişcat din piaţă de dinaintea Judecătoriei cerc, mai ales nefiind imprăstiată cu forţa din partea cuiva, — ci acolo a asceptat cu nerăbdare a vedè pre tĕciunariul.

Vom vedè ce va aduce la lumina „Justiţia."

* (Lucrul dracului.) În castelul contelui Emanuil Andrásy dela Betler s'a aşeţat în sĕptĕmâna trecută un apărat telefonic, care leagă toate clădirile laterale cu castelul. În ţilele acestea primariul comunei cere informaţiuni dela portar despre aflarea contelui. I se spune, că contele sufere de un catar intensiv, dar primariul poate vorbì cu contele prin aparatul din părete. Primariul la început se cam codea şi nu vrea sĕ creadă, dar mai târţiu s'a hotărît totuşi sĕ cerce şi sĕ vorbească prin aparat. Când a auţit respunsul contelui curat şi limpede a început a privì prin încăperea unde se afla, căci credea că contele trebue sĕ fie acolo. După ce s'a convins, că contele nu se află nici decum în încăperea aceea, a plecat cu lucrul neisprăvit, pentrucă, ţicea el, că nu vrea sĕ aibă şi mai departe a face cu lucrul dracului.

* („Din familia regească a României". „Magdeburger Ztg." de altmintrea foaie destul de serioasă a publicat în ţilele acestea o notiţă, în care după ce spune, că regele a venit la Berlin, la botezul fiului al doile al principelui Vilhelm, adauge că regina s'ar fi aflând pe teritoriu german de mai mult timp la rudeniile sale şi că nicî n'ar avea de cuget a se mai întoarce în România, către care totdeauna a fost strĕină, ci a rĕmânea în Germania, unde se va ocupa cu literatura germană. Causa remânerii reginei în Germania ar fi şi lipsa de prunci din căsătoriă. Aceasta a trecut dintr'un ţiar într'altul, fără vre o reflecsiune, dacă este sau nu adevĕrată. Din informaţiunile ce le avem, scim că regina încă înainte de a pleca regele la Berlin se afla în România şi deosebi la Sinaia, unde se află şi acum. Cum a venit „Magdeburger Ztg" la notiţa indicată nu pricepem.

* „Binele Public" se ocupă de delimitarea graniţelor dintre România şi Imperiul Austro-Ungar.

Dacă era de datoria unui guvern — ţice el — ca sĕ provoace o nouă delimitare spre a se constata încălcările făcute, cu intenţiune sau fără intenţiune, şi a se pune fie-care stat în linia determinată prin delimitarea anterioară era în acelaşi timp dator a se preocupa de douĕ lucruri esenţiale;

1) A alege momentul când relaţiunile dintre România şi Austro-Ungaria sĕ nu fie atât de încordate, pentru a putea ajunge la o dreaptă delimitare;

2) A face studii pregătitoare, cărţi şi planuri topografice, spre a putea comisarii români sĕ lucreze în cunoscinţă de causă şi sĕ dovedească matematicesce încălcările.

Numai astfel pregătiţi şi lucrând cu patriotism, acei ce stau la cârma statului puteau sĕ aibă causa de a revindeca adevĕratele fruntarii, dacă nu cele vechi, cel puţin acele statornice la 1792.

Guvernul dlui Brătianu însĕ, n'a avut în vedere nimic din toate acestea şi resultatul prin urmare va fi, că delegaţii nostri nu vor putè face o lucrare serioasă.

„Binele public" mai observă că, comisiunea compusă din delegaţii români şi austriaci, nu are însărcinarea de a constata întreaga linie de frontarii dintre România şi Austo-Ungaria, ci numai cât ţine Transilvania, adecă dela Petrile Roşii, — *triples confinium* — dela punctele unde se unesc fruntariele Moldovei, Transilvaniei şi Bucovinei până la Scărişoara din munţii Gorjului, escludându-se din cercetare toată graniţa din spre Bucovina şi aceea dela Scărişoara până la Vêrciorova unde se învecinesce cu Banatul. Şi tocmai în aceste părţi încălcările sûnt mai mari, cum este cu Mehadia, unde graniţa românească se întindea până în Cerna.

„Din ţiua când comisiunea a intrat în lucrare, — ţice mai departe numitul ţiar, — s'a găsit în faţa unei dificultăţi care nu se putea înlătura numai cu vorbe: lipsa de charte şi planuri topografice pentru a dovedì încălcările; pe când membrii din comisiunea austriacă se serveau de chartă ridicată de

www.digibuc.ro

statul major austriac la 1856, care ne greşit încă de pe atunci era făcută în propriul interes al Austriei, precum şi de o altă chartă militară cu totul nouă şi necunoscută nici de comisiune, nici de guvernul român şi pe care nu voia comisiunea austriacă ca sĕ o pună în vederea comisiunei noastre. Numai după ce comisiunea română a declarat că, în necunoscinţă de causă, sûnt siliţi sau a aduce un inginer, care sĕ constate punctele, sau sĕ înceteze lucrarea, atunci comisiunea austriacă a comunicat o faşie de chartă nouă militară pe o lăţime de trei kilometri.

„Aceste piese străine au servit de basă la delimitare.“

Pe toată linia pe unde a mers comisiuuea, chiar unde incălcarea a fost evidentă şi pentru membrii austriaci, nu s'a aşeḑat nici o peatră de despărţire.

Conclusia ce trage „B. P.“ de aici e că această lucrare a comisiunei este mai mult platonică, căci nu va avea nici un folos dacă nu va fi urmată de o convenţiune pentru rectificare de fruntarii, basată cel puţin, pe delimitarea din 1792, care s'a făcut între Turcia şi Austria.

Mai nou.

Lui „P Ll.“ i se raportează dela Viena: Maj. Sa după dispositiunile din urmă, rĕmâne mâne (Vineri) toată ḑiua în castelul curţii, la 5 oare după ameaḑi prânḑesce şi la 7 oare se duce la gara drumului de fer al statului, ca se întêmpine pe Carol, regele României. O telegramă de eri anunţă sosirea şi că împĕratul a salutat foarte cordial pe regele.

„Românul“ adauge la telegrama *Agenţiei Havas*, în care sĕ spune când va sosì regele Carol la Viena, nota următoare: este positiv că Majestatea Sa fiind Vineri seara la Viena se va afla Luni seara la Sinaia.

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 23 August n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%.	119.85	119.80
Renta de aur ung. de 4%.	88.20	88.35
Renta ung. de hârtie.	86.60	86.95
mprumutul drumurilor de fer ung.	139.—	138.75
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.80	91.75
II emisiune de obligaţiuni de stat dela drumul de fer orient ung..	114.25	114.—
Acţiuni de bancă austro-ung	837.—	837.—
Acţiuni de bancă de credit ung.	293.50	297.75
Acţiuni de credit austr..	293.30	299.60
Obligaţiuni urbariale transilvane.	98.50	97.75
Obligaţiun urbariale croato-slavonice	99.—	98.—
Obligaţiuni urb. temeş. cuasulă sorţire	97.75	97.50
Obligaţiuni ung. de rescumpărarea ḑecimei devin. .	——	97.50
Obligaţiuni ung. de rescumpĕrarea pămêntului . . .	99.50	99.50
Obligaţiuni ung. cu clausulă de sorţire	98.60,	98.50
Obligaţiuni urbariale temeşiane de	99.25	99.25
Sorţi de regularea Tisei	110.40	110.30
Datorie de stat autristriacă în hârtie	78.60	78.70
Datorie de stat ausacă în argint.	79 30	79.50
Galbin	5.65	5.6ç
Napoleon	9.50	9.49
100 marce nemţesci..	58.40	58.40
London (pe poliţa de trei luni)	119 80	119 90

Nr. 221 [483] 1—3

CONCURS.

Pentru intregirea parochiei vacante de clasa III Nadasdia, protopresbiteratul Geoagiului II se escrie concurs pe basa ordinaţiunei Prea venerabilului Consistoriu archidiecesan ddto 13 Iuliu a. c. 1883 Nr. 2547.

Emolumentele sûnt:

1. folosirea cimiteriului, care după foaia catestrală are una estensiune de 1 juger 500°□ cu un venit anual de 20 fl.

2. Venitele stolari preste tot computate aduc un venit anual de 100 fl.

3. Dela 68 de familii câte una ḑi de lucru amĕsurat stărei parochienilor, cu carul, cu plugul sau cu palma, cari dau un venit anual în suma de 54 fl.

4. Dela 68 familii câte doue mĕsuri mari cucuruz nesfârmat, cari dau un venit anual în suma de 60 fl. v. a. — suma totală de 234 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie au de aşi asterne petiţiunile instruite conform dispositiunilor statului organic şi a regulamentului congresual la subscrisul oficiu protopresbiteral până la finea lunei lui August 1883.

Oficiul protopresbiteral al Geoagiului II. în Secărâmb la 4 August 1883.

În conţelegere cu comitetul parochial din Nadasdia.

Sabin Piso m. p.,
protopresbiter.

Nr 240 [485] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci din comunele mai jos enumerate din protopresbiteratul Abrudului se escrie concurs până la 10 Septemvre a. c.

1. Valea Dosului cu salariu anul de 200 fl. cuartir şi lemne.

2. Trâmpoele cu salariu anual de 200 fl. cuartir şi lemne.

3. Galaţiu, cu salariu anual de 200 fl. cuartir şi lemne.

4. Feneşiu, cu salariu anual de 240 fl. cuartir şi lemne.

5. Presaca, cu salariu anual de 150 fl cuartir şi lemne.

6. Ponorel cu salariu anual 200 fl. cuartir şi lemnele necesari şi

7. Lăzesci cu salariu anual de 100 fl. cuartir şi lemnele necesari.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au de a-şi substerne petiţiunile instruite conform legilor din vigoare, la subscrisul, până la terminul mai sus indicat.

Abrud în 4 August 1883.

Comitetele parochiale concernente în conţelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 70. [484] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învĕţătoresci la scoala populară elementară gr. or. din Sighişoara se escrie concurs cu terminul până la 30 August a. c. st. v.

În clasa I. cu salariu de 300 fl v. a. cuartir şi lemne pentru persoana învĕţătoriului.

În clasa II. cu salariu anual de 300 fl. şi trei stângeni de lemne, cari salarii se solvesc în rate lunare decursive.

Învĕţătorii sûnt obligaţi a prelege în scoala de toate ḑilele, şi în scoala de repetiţiune oarele prescrise de „Normativul“, a ţinea strană în toate duminecile şi serbătorile de preste an şi a conduce cântările liturgice cu tinerimea scolară.

Concurenţii au se'şi aştearnă petiţiunile, dimpreună cu documentele de cualificaţiune prescrise de legile în vigoare, până la terminul indicat, oficiului protopresbiteral subscris.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighişoara.

În conţelegere cu comitetul parochial concernent.

Sighişoara, 20 Iulie 1883.

Demetriu Moldovan m. p.,
adst ppr.resbt.

Rr. 231 [480] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învĕţătoresc la scoala confesională gr. or. din Ozun, protopresbiteratul al II. al Braşovului se escrie concurs până la 10 Septembre a. c. st. v.

Emolumentele sûnt:

a) 18 H litre sĕcară şi cucuruz computate în 90 fl.

b) relutul de lemne 8 fl.

c) venitul grădinei dela scoala veche 1 fl.

d) venitul stolar ca cantor 10 fl.

e) venitul dela sărăciume — pălmaşi 10 fl.

f) venitul didactrului dela 20—30 elevi câte 40 cr. 8 fl. 14 cr.

g) prospecte de a eşi dinarunc, sau subvenţiune 23 fl.

suma 150 fl. v. a.

Doritorii la acest post au a'şi adresa suplicile lor înzestrate conform legilor în vigoare cu documentele recerute oficiului protopresbiteral subsĕmnat.

Braşov în 3 August 1883

Oficiul protopresbiteral gr. or.

În conţelegere cu comitelul parochial

Ioan Petric, m. p.,
protopresbiter.

Nr. 279. [482] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învĕţătoriu devenit vacant la clasa I a scoalei elementare gr. or. române, constătoare din douĕ clase, din comuna Turcheşiu protopresbiteratul I al Braşovului, se escrie concurs cu termin până la 31 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sûnt:

Salar anual de 250 fl. v. a. solvind în patru rate anticipative, cu prospect de a se mări la 300 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei şi trei stângini lemne de foc.

Dela concurenţi se cere a'şi instruì petiţiunile lor conform legilor din vigoare, documentând şi aceea, că sciu bine cântările bisericesci, fiindcă învĕţătoriul care se va alege va fi dator nu numai a ţinè scoală de repetiţiune cu un despărţĕmênt al tinerimei scolare ci şi a propune cântările bisericesci la toţi elevii din ambele clase ale scoalei, numai pe lûngă salariul de mai sus, fără altă remuneraţiune.

Concursele sĕ se aştearnă la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul de mai sus.

Braşov, 5 August 1883.

În conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Braşovului I.

Iosif Barac m. p.,
protopresbiter.

Nr. 284 [481] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea staţiunilor învĕţătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, aparţiitoare protopresbiteratului Mercurei se escrie concurs cu terminul 30 August a. c. st. v.

1. Mercurea cu salariu anual de 200 fl. 4° metr. lemne de foc, din cari e a se încălḑi şi scoala.

2. Broşceni cu salariu anual de 150 fl. Concurenţii au a'şi aşterne cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare, oficiului ppresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea până la terminul indicat, însemnând numele comunei unde le este ubicaţiunea şi posta ultimă.

Dela oficiul ppresbiteral al tractului.

Mercurea la 4 Augnst 1883.

Ioan Droc m. p.,
admstr. ppresbit.

Nr. 98. [476] 3—3

Prelungire de concurs.

Terminul pentru ocuparea parochiei de cl. III-a G. Cristur se prelungesce până la 29 August a. c.

Emolumentele sûnt tot cele publicate în „Telegraful Roman“ Nrii 55. 56 şi 57.

Agârbiciu, 4 August, 1883.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Simeon P. Moldovan m. p.
protopresbiter.

Nr. 182 [477] 3—3

CONCURS.

Pentru intregirea parochiei de clasa a III-a Veneţia-superioară în protopresbiteratul Făgăraşului, devenită vacantă prin repausarea parochului Iacob Moga, se dechide concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele împreunate cu acest post sûnt venitele stolari dela 82 familii computate după calculul de mijloc a celor 5 ani din urmă, folosirea cimiteriului, cum şi câte una ferdelă de bucate dela toată gazda, care toate computate la olaltă în bani, dau suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa postul aceacesta, vor avea a'şi asterne petiţiunile lor sub semnatului oficiu protopresbiteral, instruite cu documentele prescrise de statutul organic şi regulamentul congresual pentru parochii; până la terminul sus arĕtat.

Făgăraş 1 August 1883

În conţelegere cu comitetul parochial

Petru Popescu m. p.,
protopresbiter

Nr. 44 [475] 3—3

CONCURS.

La scoala capitală gr. or. din Sălişte sûnt douĕ posturi de învĕţătoriu vacante împreunate fie care cu câte un salar anual de 350 fl. v. a. şi cu dreptul de *quinquenalii* de câte 50 fl. v. a. cari bani se plătesc anticipative din fondul scoalei.

Pentru ocuparea amênduror acestor posturi se escrie concurs cu terminul preclusiv până la 15/3 Septembre 1883.

Cei çe doresc a ocupa aceste posturi, îşi vor îndrepta petiţiunile instruite conform statutului organic şi dispositiilor sinodali relative la scoalele capitale, cătră prea onor. oficiu protopresbiteral al tractului Sălişte.

Sălişte 7/19 August 1883.

Comitetul parochial gr. or. din Sălişte. în conţelegere cu oficiul protopresbiteral.

Ioan Maxim m. p.,
preşed. comit.

Anunciu.

Se primesc *frecuentanţi de scoale* în **cuartir** şi **cost** cu **spălat cu tot**, pe lângă condiţiuni echitabile. Informaţiuni dă redacţiunea acestei foi. [479] 3—3

Institut agronomic săsesc din Transilvania

(scoala de agronomiă, pomărit şi vierit)

în Mediaş.

Anul nou scolariu se începe cu **1 Septemvre 1883.**

Durarea învĕţămêntului **3 ani.**

Limba instrucţiunei cea germână.

Condiţiunile acceptărei. Absolut de scoala poporală şi etate de **15 ani,**

Insinuări şi acceptări sûnt a se aşterne până în **1 Septemvre a. c.** la Direcţiune.

Cu începerea anului scolariu se dau 4 ştipendii dela Universitate à 120 fl. pe an.

[478] 3—3 Direcţiunea.

Redactor corĕspunḑĕtor Nicolau Cristea

Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro